

Bréfa- og málasafn 1962

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Dómsmálaráðherra – Heilbrigðisálaráðherra – Iðnaðarmálaráðherra
– Bréf – Arnþór Þórólfsson – Ásgeir – Bjarne – Bjarni Vilhjálmsson – E.A. Schmidt – Mrs. Edward B.
Lawson – Emanuel R. Mayer – Paul H. Müller – Erling Kvamsö – Haraldur Pétursson – Ingibjörg
Claessen Þorláksson – Jón Sigurðsson – Kristín Friðriksdóttir – Kurt Juuranto – Ólafur Thors – Pétur
Eggerz – Pétur Ottesen – Saburo Chiba – Thor Thors – Þórarinn Olgeirsson – Tíminn

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-28, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

PERMANENT DELEGATION OF ICELAND
TO THE UNITED NATIONS

New York - 27. Sept. '62

Góð vinnur,

Þessi bók eftir Dean
Atcheson er bráðfundin og mjög
fróðleg. Þar sem þú þekkir og hefir
verið á fundum með flestum umræð-
um personum, held ég að þú hefir
ánægju af að lesa hana. Ef þú átt
bókina, þá gætu þetta einstak einstakur
samgöngulegum kunningja, sem kann að meta
þetta. — Bestu kvæðjur

Thor

Reykjavík 18. júní 1964.

Áhættu Professor Andenas!

Gleðmed sender jeg mit
bidrag til Prof. Eastbergs
festskrift. Måske er det lidt
for langt, hvis saa vilde jeg
være ~~glad~~^{taknemlig} om du også foreslog
til forbehold. Jeg mente at
det vilde være uden betydning
at henvise til de islandske
billed-skrifter jeg bruger på,
da de hverken er tilgængelige
eller forståelige for eventuelle
læsere! ~~Det er måske unød-~~
~~igt~~ Med bedste hilsener
din henvigene

5. júní 1962.

Kæri Magnús.

Eg sendi þér nú þegar athugasemdir mínar út af grein þinni. Þú tekur til greina það, sem þér sýnist. Hitt efni bréfsins þarf ég að ræða við fleiri og skal skrifa þér um það síðar. Vona að þér og þínu fólki líði vel.

K. H. v. 24/11 '62.

Vtr. Þjarni Benediktsson. dom. við. br.

Teg. við. Haldís um. dyrið, svo lifu fleiri
milk landi. Miki brod. egi, og far. ið.

Alfæðir blessi. góur, kemili. yðar
og ölb. östuf.

Með hjartalans kveðju
og vörðingunni.
Kvisti Friðrikssonar

P.S.

Þjarni, fyrir gefið mér.
K.S.

Hótel Borgarnes, Borgarnesi. 15./5. '62.

Herra dómsmálaráðherra:

x-----x

Um leið og eg sendi yður mína ynnilegustu
afsökunarbeiðni, vegna hörmulega leiðinlegs
atviks, er fyrir kom, er þér komuð að hóteli
mínu lokuðu, síðustu nótt, finn eg mér skylt
að skýra yður frá hvað mistökum þessum olli.
Svo hagar til, að ýbúð mín er uppi á lofti í
suðurhluta hótelsins og svara eg sjálfur
næturbjöllu sem er í svefnherbergi mínu. Bjöllu
þessari er hægt að slá af, með venjulegum ljós-
rofa. Kl. um 1 e.m. kemur olíuvagnstjóri frá B.P.
og hringir næturbjöllunni, eg vakna strax og á
meðan eg fer í slopp og ynniskó, slæ eg bjöllunni
af til þess að gesturinn vekji ekki 6 ára son
minn er líka svaf í herberginu, ef gesturinn mundi
hringja aftur á meðan eg væri á leiðinni nyður
Stigana. Nú kem eg gestinum á herbergi, fer upp
aftur og leggst til svefns en gleimi að slá
bjöllunni aftur á straum, ekkert fólk var á
herbergjum í framhlið hótelsins og því útilokað
að til heirðist þótt barið væri á dyr.
Herra dómsmálaráðherra: Þetta er skýring mín á
þessu óafsakanlega atviki og í trausti þess
að þér fyrirgefið þessi mistök er eg yðar einl.

Haraldur Guðnason

Hótelstjóri.

Til: Ólafa Thors, forsetisráðherra,

Frá: Jónasi H. Haralz,

Efni: Kaupbætur Verkalýsfélags Akureyrar.

Hér á eftir fer samanburður á þeim hökkunum, sem hinir nýauglýstu kaupbætur Verkalýsfélags Akureyrar fela í sér, og þeim hökkunum, sem hökkun þriggja lögstu flokka Dagsbrúnartaxta upp í fjórða flokkinn hefðu falið í sér. Í hökkuninni er ekki innifalin sú 4% hökkun, sem gengur í gildi 1. júní samkvæmt samningum. Meðaltalið er vegið eftir áttaleðri skiptingu verkamanna á öllu landinu í textaflokka, og er að sjálfsögðu ekki nákvæmt.

Textaflokkur	Hökkun samkv. auglýstum texta Verkal.fél. Akureyrar	Hökkun samkv. samsæmingu þriggja lögstu flokka upp í fjórða flokk.
I	6,0	6,8
II	3,7	4,6
III	2,0	3,0
IV	5,1	
V	3,2	
VI	1,8	0,0
VII	1,4	
VIII	0,7	
Vegið meðaltal	4,1	3,9

Þessi samanburður ber það með sér, að meðalhökkunin samkvæmt hinum auglýstu Akureyrartaxta og sú meðalhökkun, sem leitt hefði af samsæmingu þriggja neðstu flokka Dagsbrúnartaxta og hökkun þeirra upp í fjórða flokkinn, er að heita sú hin sama, um það bil 4%. Missamurinn er fólgin í því, að samkvæmt Akureyrartaxtanum hækka þrjú neðstu flokkarnir minna en verið hefði með hinu móti en hinir flokkarnir að sjálfsögðu meira.

Hér verður þó jafnframt að hafa annað atriði í huga. Það lá að haki hugmyndum um hökkun þriggja neðstu flokka Dagsbrúnar, að launhökkunir yrðu bundnar við þessa flokka og engin önnur laun hökkuð unfrán 4% hökkunina 1. júní. Þá

hefði hækkin samsvarað 1 - 1 1/2 almennri launahækkun, þannig að meðaltal launahækkanna að 4% meðhöldum hefði verið 5 - 5 1/2%. Vinnuveitendafélagið taldi ekki fært að takmarka launahækkunina við þrjá neðstu flokkana og bauð Dagsbrún 2% launahækkun í neðstu flokkunum og 1% hækkun í hinum. Jafnframt gerði Vinnuveitendafélagið ráð fyrir, að samskonar hækkunir yrðu framkvæmdar hjá öðrum verkafélögum. Meðalhækkunin hefði þá orðið svipuð og samkvæmt sameiningu þriggja neðstu flokka Dagsbrúnar án hækkana hjá öðrum, eða 5 1/2 - 6% að 4% meðhöldum.

Sé gert ráð fyrir því, að Akureyrarhækkunin neði til allra verkafélaga, eins og sennilegt yrði að teljast, ekki sízt vegna þess að hún nær til allra flokka, en ekki aðeins hinna þriggja neðstu, felur hún í sér verulega miklu meiri almenna launahækkun en sameining Dagsbrúnartaxtanna og tilboð Vinnuveitendafélagsins (sbr. yfirlit í hér á eftir).

Samanburður launahækkana.

	1.	2.	3.	4.
	<u>Meðalhækkun</u> <u>verkamanna-</u> <u>kaups. 1)</u>	<u>Meðal-</u> <u>hækkun</u> <u>alls</u> <u>kaups 1)</u>	<u>Hækkun</u> <u>umfram</u> <u>4%</u>	<u>Astlað</u> <u>útgjalda-</u> <u>upphæð vegna</u> <u>launahækk-</u> <u>anna.</u>
	§	§	§	m.kr.
I. 4% launahækkun skv. samningum	4	4	0	148
II. Sameining þriggja neðstu flokka Dagsbrúnar og hækkun í fjórða flokk.	7,9	5,25	30	194
III. Tilboð vinnuveitenda til Dagsbrúnar.	5,75	5,75	40	212
IV. Auglýstir Akureyrartextar	8,1	8,1	100	398

Samrit: Allir ráðherrar.

1) 4% hækkinin allastaðar innifalin.

KURT JUURANTO
HELSINKI - FINLAND
P.O. Box 78

den 13 december 1962

Käre Bjarni,

Vår 45. självständighetsdag med sina festligheter är föbi nu och slutet av året 1962 instundar.

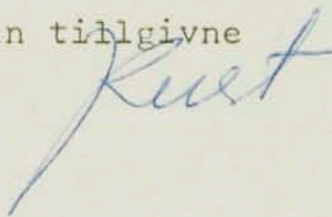
Jag ville härmed för mig och Ellen tacka Dig och Sigridur för det stöd vi har fått under det förgångna året och samtidigt önska Din familj en fridfull jul och ett innehålls- och framgångsrikt nytt år.

Jag närslutar också min lilla artikel om skeden av Islands självständighetskamp, vilken artikel publicerades i "Uusi Suomi" dag före vår egen självständighetsdag.

Såsom Du vet, har våra små folk genomgått många mycket likadana skiften på sin väg mot självständigheten, för vilken orsak jag ansåg det för grundad, att återkalla i minnet av mina landsmän de viktigaste skeden av Ditt folks självständighetskamp.

Med de bästa personliga hälsningar

Din tillgivne

TERVAKOSKI HAND MADE

SÍMSKEYTI

FRÁ

Reykjavík NR. 3879 49 ORD 20/10 19 62 KL. 1933

Dómsmálaráðherra
Bjarni Benediktsson
Háuhlíð 14
Reykjavík.

Herra Dómsmálaráðherra, á 25 ára afmæli Sogsvirkjunarinnar,
langar mig til að færa yður kveðju og þakkir fyrir framúr-
skarandi grein um manninn minn, Jón Þorláksson, áhuga hans
og framkvæmdir í því máli (Morgunblaðið 6. október 1937).
Með vinsemd og virðingu

Ingibjörg Claessen Þorláksson.

HÓTEL BORG H/F
REYKJAVÍK

SÍMNEFNI — TELEGRAMS
HOTELBORG

SÍMAR — TELEPHONES
11440 (4 línur — 4 lines)

Reykjavík, 2/11 1962

Bestu vinur!

Sú þína og ymja ísk-
is stjórnumi besta kemur
eftir heljum að gera útlauk
leffi sem og hefji sótt um
fyrir þóð þ. þóður bonkela
Kongjum ekki á Alþingi
hl þess að megra fara lán
á fjöskulandi í sambandi
við kaup á fjöldata fjöls-
flutninga til þor offur-
leppan. og hefji sótt um
þetta við Alþingi þess
og nefni þess Lann þess,
þess þess þess um þess þess
þess þess þess að þess þess

Zurich, October 17, 1962
em/V

His Excellency Dr. Bjarni Benediktsson
Minister for Justice and Industries

Reykjavik / Iceland

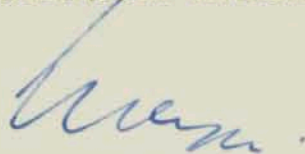
Excellency,

After a very pleasant flight on Iceland Air we safely returned to our homes. We would like at this time to thank you very much indeed for the warm reception and friendly hospitality you afforded us during our stay in Iceland. It is with a feeling of satisfaction for the result of our discussions with you, Dr. Nordal and other personalities and with the unforgettable remembrance of a most impressive flight across your country that we came back to Switzerland. While it takes time and efforts to substantiate an industrial project of the magnitude of your Burfjell power development as well as the aluminium reduction project, we are confident that thanks to the spirit of genuine collaboration which has so far governed our negotiations this scheme can eventually become reality. It is our impression that another significant step has been made during our conversations in Reykjavik towards realisation of your and our idea.

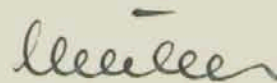
Thanking you again most kindly for all your attentions we are, Excellency, with best personal regards,

Very truly yours,

ALUMINIUM-INDUSTRIE-AKTIEN-GESELLSCHAFT

Emanuel R. Meyer
General Manager

Dr. Paul H. Muller, Manager
Operations & Technical Services

Svarat 9. jan. '62.

Reykjavík, 2. janúar 1962

Dr. Bjarni Benediktsson, dómsmálaráðgjafi,
Háskilið 14
Reykjavík.

Svo stendur á, að ég er venju fremur namur fyrir málskattum þessa stundina, þar er ég vinnu mið af útgáfu málskattasafns fyrir Almenna bókafélagið, eins og yður mun líklega vera kunnugt (þó að verkis sékist rannar seinna en eskilegt er vegna ýmissa starfa annarra, auk þess sem það er í sjálfu sér tafsamt).
Ég lýó eftir því í ræðu yðar á gamlaárskvöld og fékk staðfest í Vísi í dag (5. síða, 1. dálkur), að þér sögdu: „því verður með engu móti jafnað, sem ekki hefur verið safnað.“ Þessi orð kafa á sér ótvívirlegt málskattarsnið. Helzt er þá orðin með engu móti, sem mér finnst einhverjum vegnum ekki falla vel að (gömlum) málskatti, þó að ég sjái ekkert athugasemnt við þau að öföru leyti. Nú langar mig til að spyrja yður, hvort áður tilfarð orð eru málskattur (óbreyttur eða eitthvað víkist við), sem yður er tannur, eða þér hafið verið á þessum

einvers staðar í rituðu máli. 'Ég minnst þess ekki að hafa séð hann ní þvott, en vel má hann vera gamall þvottur þú. Þú þátt máls-
grámin kynni af vera samín af yður, vildi ég samt
mega telja, af hie sé málskattur á festinni, þú
af einu sinni veður allt fyrst - og einnig
málskattur, þó að uppruni þeirra sé að jafnaði
þvottur, þegar þú komast fyrst á bókfell-
sta þvottur.

'Ég yði yður þakklátur, ef þú vildur
senda mér öfjar línur um þetta efni, enda
þátt ég viti, af þú hafist mörgu öfja af
sinna, er brýna veður að teljast.

Svo óska ég yður allrar farsaldar
á hinni nýbygga ári.

Vindlingarþvottur,

Þjárnir Viliálmsson
skjalavottur

Grænkleif 9

Reykjavík.

Reykjavík, den 2 december 1962.

Kære Sigríður og Bjarni,

Nu er der atter faldet ro
over vandene i Hverfisgata efter
fødselsdagens festligheder, og jeg har
tid til at se mig lidt om. Derfor
vil jeg gerne - selvom jeg på aftenen
talhede Jer - sige Jer, hvor glad
jeg er for den meget smukke

gave, som I & Ranki & Johann
forevæde mig. Den ligger på mit
skrivebord, & jeg fryder mig over
den, hver gang jeg ser den.

Jeg var så glad over, at I
kunne komme til min festaften
og for dine smukke ord. Bjarni,
til mig ved bordet, særlig fordi
de kom fra dig.

Mange venlige hilsener fra Agnete
& Jens hængsone
Bjarne

Mr. B. M.
E. A. SCHMIDT

WESTPLEIN 9

ROTTERDAM, 21st August 1962.

V
Mr. Bjarni Benediktsson,
Háahlid 14,
Reykjavik.

Dear Bjarni,

On the 14th of August I received by telex from Ottarr Möller your message with kindest regards and also your message regarding your friend Gunnar Thoroddsen, who actually at that moment was already with us in Rotterdam.

I am very pleased to inform you that Gunnar Thoroddsen and his family spent four days in Holland and I believe that they had an enjoyable time. My wife and I and others did our best to look after them during their stay and to show them or bring them to various places where they wanted to be. We think that Gunnar and his wife are very nice friends indeed and we hope that we will see them again in a not too distant future.

It is now nearly $1\frac{1}{2}$ years ago that I saw you last and that was during my short visit in February 1961 to Reykjavik. It is, however, a very long time ago that both of you were together in Holland and therefore, I do hope that there is a chance that you may have to come for some good reason or other to Holland or perhaps to Bonn or Belgium, so that if you take Sigridur with you, all four of us might meet again.

Jeanette and I are keeping well although at the moment we are having some difficulties with our house on the river front, because older buildings surrounding us are being torn down and big new buildings are being built on the same spot.

As, however, we would like very much to stay as long as possible in our comfortable old house on the river, we are sticking on the spot and hope that the noise of breaking and building will not last too long.

Hoping that you and your family are well and hoping to see you soon again, I remain with kindest regards,

Yours very sincerely
Edwards

Hr. Dómsmálaráðherra
Bjarni Benediktsson
Háuhlíð 14 Reykjavík

Danesmere,
Church Avenue,
Humberston,
Lincs.
Tel. Humberston 3103

19.8.1962

Kæri Vinur!

Jeg get ekki látið hjálða að þakka
ykkur hjónunum fyrir þá ánægju
og mikla háfðingsskap, sem að þitt
sindur mér met þvi að bjóða mér í
hádegis veit með minum ykkar tál
þingvalla á þessum merka stað.

Jeg vona og óska að, Alþingiskosningar
sem fara í hönd á næsta ári verði
þær og þinn líði sjálfstæðismönnum
til gæfu og gengis,

Vertu blessaður og sál.

Þinn einl. Vinur

Þórarinn Ólgeirsson

Reynistað

26. nov. 1962

Góði vinur!

Eg sé af blöðunum að Sigurður sonur vinar okkar
Jón Hjartarsonar hefir tekið setningu í Skafafellsýsla
þykist eg vita að hann fái sýsluna ef hann vill, og þú
ekki tilefni til að ræða það frekar. Ad eg hrija þessum
línum er til að efna loford sem eg gaf fyrir nokkru ef
Skafafellsýsla lofnadi. Þannig er málum hättad að
Sigurbjörg kona Björquins sýslumanns á Hólmarík sem
er sjálfstæðiskona vill komast frá Hólmarík þykir and-
rúmsloflið þar hálf fúlt, og mæður þessar mun vera sama
sinnis. Þau eru bæði vinir mínir. Björquin er góður dreng-
ur en verður aldrei áhrifamaður í stjórnmálum.

Framsóknarmenn hafa talið þessu hann, en í þegar stjórnláttan
krökt þann hann markvist með Sjálfstæðism. og var af
þeim sökum illa líðinn af eftari Framsóknarm. sem vilde
losna við hann, en Sjálfstæðism. þvert á móti, vilde
jafnvel fá hann fyrir sýslumann er skiflin urður. Á
Hólmarík tóku Strandamenn hann ríðkípaðan af Hermanni
sem ákvæðinn Framsóknarm. og kusu hann í einhverja
stjórnmálanefnd, en mer er sagt að þú geri hann ekkert.
Einn telur hann sig ekki hafa fengið tilefni sem honum nægi
til að losa sig alveg við Framsókn sem kona hans vill.
Þessvegna eru það til máli mín til þín, að þú hafir þessi

þjón í huga ~~þess~~ ef embætti loonar
sem áhættulaust væri fyrir fjálfélagið pólitískt séð (á velta
þjórgvin og Strandasýslu þarrið hánda skeleggum
kara þessum. Það mundi ríða baggamunum
hjá þjórgvin. Líquidjörg kona þar er systir Anna
Guðmundsdóttur skólasiðj. í þróttaskólans á Laugar-
vatni, sú stöðuveiting aflaði fjálfélagis flokknum
móttunnar áttunda í korringunum sem þá fóru í hönd
foreldrar þess minna þess um með þakklæti.

Með bestu óskum til þín og þinna

þinn einl.
Jón Sigurðsson

Pétur Eggezz
Gesandtes

Bad Godesberg
Körnerstraße 5

Hr. ráðherra Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

1. desember 1962.
Einkamál.

Kæri Bjarni Benediktsson,

Ég skrifa þér nokkrar línur til þess að biðja þig um að sýna mér þá vinsemi að styðja að því að mér verði veitt sendiherraembættið í Oslo.

Þrátt fyrir að þetta mál heyri ekki undir þitt ráðuneyti, þá hef ég þá trú að þín orð megi sín svo mikils að þau geti ráðið úrslitum.

Við sem dveljum erlendis höfum ekki eins góða aðstöðu eins og þeir sem dvelja heima til þess að tala fyrir okkar máli.

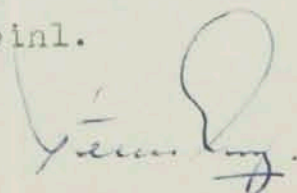
Ég leyta þessvegna til þín sem vinar, og bið þig um að veita mér liðveislu áður en endanleg ákvörðun verður tekin um þetta mál, og legg það a þitt vald að meta á hvern hátt þetta verði best gert.

Ég hef að sjálfsögðu snúið mér til yfirmanna minna í utanríkisráðuneytinu. Skriflaði bæði ráðherra og ráðuneytisstjóra hinn 12. júlí, og lét í ljós ósk um að mér yrði gefinn kostur á þessu starfi.

Ég hef mikla reynzlu við sjálfstæð störf í utanríkisþjónustunni. Hef oft komið fram sem aðalfulltrúi Íslands á ráðstefnum og við önnur tækifæri í Canada, Bandaríkjunum og í Evrópu. Hef margoft stjórnað sendiráðum Íslands í London, Washington og Bonn um lengri og skemri tíma. Ennfremur hef ég mörgum sinnum mætt sem staðgengill utanríkisráðherra á utanríkisráðherrafundum í París og annarstaðar.

Við Ingibjörg sendum þér og Sigríði bestu kveðjur,

Þinn einl.

Borgarnesi, 15. okt. 1962.

Góði vinur,

Í sumar þegar við fórum í Ólafsvík, talaðir þú um það við mig, að ég hefði samband við Hinrik Jónsson og bæði hann að hraða uppgjöri vegna gjaldþrots Kaupfélags Ólafsvíkur. Það gerði ég strax daginn eftir. En skömmu síðar veiktist Hinrik. Ég var í Ólafsvík í gær og hélt þar sellufund með nokkrum okkar manna. Meðal þess, sem fram kom, var megn óánægja með þetta mál. Ég spyr því, hvort þú gætir látið einhvern fulltrúa í ráðuneytinu t.d. Elías fara í þetta. Eða þá setja einhvern setu-dómara í þetta. Annars var sæmilegt hljóð í þeim þar - betra en var í sumar. Séra Magnús flutti þarna ræðu og sagði þá m.a., að hann hefði frétt, að Sigurður Ágústsson ætti að verða sendiherra og myndi þá hætta þingmennsku hér. Vildi hann fá mig til að staðfesta þetta. Ég sagði auðvitað sem var, að mér væri þetta alltsaman ókunnugt. Var að heyra á þeim þar, að þeir teldu slíkt mjög æskilegt.

Bankaútibúsmálið er enn í deiglunni. Margt athyglisvert hefur fylgt umræðunum um þetta mál. Er t.d. augljóst, að vinnubrögð sparisjóðanna hafa talsvert breytt. Reyna þeir að fá á sig hlutleysisorð, og sérstaklega eru þeir fúsir til að greiða fyrir mínum málum, en ég hef dálítið orðið að reyna á þolrifin á þeim vegna vegaframkvæmda hér, - en þær hafa verið í furðulegri niðurníðslu. Hið sanna er nefnilega það, að "dugnaður" Halldórs er ekki málefnalegur. Hann er á þarflausu snapi út og suður, segjandi um okkur ósannindi. T.d. ber hann það út hér, að ég hafi með harðfylgi hrifsað 2 milj. kr. úr ríkissjóði til þess að láta kaupa Hvítárþakka af Jóni, frænda mínum. Komst ég að þessu frá Þórð og Ragnhildi, en Guðmundur í Hlöðutúni sagði Bjarna Helgasyni þetta. Þessi vinnubrögð lýsa manningum vel. Hann snýr þessu nefnilega við. Það var hann, sem lagði þetta til, en ég var á móti þessu, eins og þú veizt. Ég fann strax framsóknarlyktina af þessu og sá ljóslega, að það átti að láta mig og Jón komast í klandur. En bragðið var svo gagnsætt, að mér kom aldrei til hugar að styðja þetta. Nú grípur þessi maður til svona bragðs í bræði sinni yfir því, að við skyldum sjá við þeim. Þeir hafa heldur lítið ráðizt á mig, þar til núna, þegar þeir finna, að ég hef ekki í hyggju að láta undan yfirgangi þeirra. Ég gleðst yfir þessu. Ég sé þá, að þetta puð er ekki allt unnið fyrir gýg.

Í sambandi við áhuga okkar hér á því að koma upp einhverjum atvinnufyrirtækjum, sem gæti vegið eitthvað upp á móti atvinnukúgun Kaupfélagsins, get ég sagt þér þetta: Málmhúðunarfyrirtækið, sem við stofnsettum í vor, er nú það langt komið, að verksmiðjuhúsið er bráðum fókelt. Árni Björnsson er formaður stjórnarinnar, og hefur hann drifið þetta áfram. Hann er ágætur, en dreypir stundum helzt til miklu á sig.

Ég hef verið með þá hugmynd, að við ættum að koma hér upp ullarverksmiðju og sútunarstöð. Veiztu, að hér falla til í Borgarnesi um 70 þúsund gærur á ári? Þetta er allt flutt út saltað, á nýlenduvísu. Þegar rætt er um iðnað hér, er rökrétt að byggja hann m.a. á þeim hráefnum, sem til falla í héraðinu. Ég fór með þetta í dr. Benjamín, sem tók þessu vel, og gaf hann mér í skyn, að hann gæti látið bankann borga hina tæknilegu og fræðilegu athugun sérfræðinga, sem gera verður, áður en framkvæmdir verða hafnar. Nú þarf að athuga um stofnun hlutafélags um þetta, og hef ég í hyggju að tala við þá ráðamenn Sláturfélags Suðurlands (P. Ottesen og Jón Bergs), svo og frjálsa kaupmenn og sláturleyfishafa í Vesturlandskjördæmi um, að þeir leggi fram hlutafé. Dr. Benjamín hafði góð orð um að útvega stofnlán fyrir húsum og vélum.

Eitt vildi ég biðja þig að gera við tækifæri, ef það væri þér ekki óþægilegt, það er að athuga, hvort Sveinn Valfells kynni að hafa áhuga á því að vera með í svonalöguðu. Ég held, að ég reyni ekki við Ásmund á Álafossi. Hann er svo þvergirðingslegur. Ef til vill væru einhverjir fleiri, sem unnt væri að ræða þetta við.

Af sementsverksmiðjumálum eru ekki fréttir, sem máli skipta. Þar gengur allt vel núna, og sennilega verður salan nálægt 75-78 þúsund tonn á árinu. Fjárhagurinn verður því góður, því að ofan á þessa sölu bætast 20 þúsund tonn til útlanda.

Alltaf ber nokkuð á f ófriði innan verksmiðjunnar. Vestdal er of þýzkur í sér, en Skagamenn eru individualistar svo af ber. P. Ottesen er ekki sá eini þar, sem veit hvað hann vill. Ekki er ósennilegt, að þetta myndi lagast, ef við fengjum góðan félagsmálafulltrúa (Public relations), sem hefði meðalgöngu milli starfsmanna og stjórnar. Hef ég látið mér koma til hugar að kanna, hvort ég gæti fengið góðan mann í slíkt starf.

Hótelstjóramálið er vandræðamál. Hlutabréfin, sem ég talaði um við þig, eru nú í okkar höndum. Árni Björnsson keypti þau. En því miður er óvíst, að okkur takist að ná meirihluta og munar einungis mjög litlu. Þeir svífast einskis þessir fantar. Þessi deila öll og aðfarirnar gagnvart hótelstjóranum og fjölskyldu hans fékk svo mikið á konu hótelstjórans, að hún veiktist. Missti fóstur og var vart hugað líf um tíma, eftir því, sem Haraldur sagði mér. Málaferli fylgja þessu auðvitað, og er Eykon í málinu með sína menn. Þeir eru mér mjög reiðir framsóknarmenn, vegna þess, að ég geri skyldu mína í tollamálum. J. Steingr. leyfði þeim að flytja inn hráefni til naglaverksmiðjunnar og skulda aðflutningsgjöldin. Veitti þeim þannig vaxtalaust lán á kostnað ríkissjóðs, og var skuldin orðin 700 þús. krónur. Þetta hefur náðst að mestu, en nokkuð er ógreitt, og hef ég sagt þeim, að aðför verði gerð á næstunni, ef ekki verði greitt.

Okkur líður vel hér, og allt gengur skaplega. Allir biðja að heilsa.

Blessaður.

11
Asgeir

19 AZABU FUJIMI-CHO · MINATO-KU · TOKYO

Telephone 473-2156-7

September 24, 1962

Your Excellency,

It is a great honour to enclose herewith an invitation to the inauguration of the new Moral Re-Armament Asian Assembly Centre at Odawara, Japan, which will take place in the presence of the Prime Minister, Mr. Hayato Ikeda, on October 22nd.

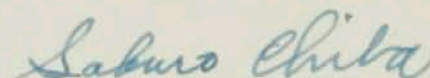
This centre has been built out of the commitment and sacrifice of many politicians, businessmen, trade unionists, youth and workers here in Japan, who have seen in Moral Re-Armament an effective answer to division and corruption and a bigger ideology than Communism. We felt, in view of the critical situation in this part of the world, that Japan should provide a permanent training centre for Moral Re-Armament on Asian soil.

Already there is widespread response throughout the continent. President Ngo Dinh Diem of Viet Nam is sending a cabinet-level delegation for the opening conference. I was recently in New Zealand, where I conferred with Prime Minister Holyoake and former Premier Nash. Mr. Holyoake said, "Odawara will be a place where new ideas and new power will steadily flow into Asia." His daughter is planning to come, as is Admiral Phipps, head of the New Zealand Navy. Colonel Kim Chong Pil, right-hand man of General Park Chung Hee of Korea, has informed us through his embassy that he plans to attend. We also expect senior representatives from India, Pakistan and Australia, as well as African and white leaders from Africa, and others from Europe and the Americas.

Those of us responsible for this Assembly feel keenly that the ideological unity between Asia and Europe is vital for the future of the world. It would therefore be a great honour if Your Excellency were able to attend the Assembly in person.

Hoping to meet you at Odawara,

Yours sincerely,

Saburo Chiba, M.P.
House of Representatives

Reyðarfirði 29.marz 1962.

Herra. ráðherra Bjarni Benediktsson !

Innilegar þakkir kann ég þér, fyrir þinn mikla stuðning við þá ákvörðun ríkisstjórnarinnar, um að leggja til við S.R. að byggja síldarbræðslu hér á Reyðarfirði. Sagt er, að allir vildu "Lilju" kveðið hafa, og svo er víst, að þingmenn austur hér munu allir reyna, að telja þetta tilkomið fyrir þeirra stuðning við málið.

Saga síldarbræðslu hér á Reyðarfirði er ekki löng, enda þegar kunn hér austurfrá, einnig þeirra manna, sem mest og drengilegast börðust fyrir því, hér að fyrirhugað hlutafélag, með meirihlutaástöðu kaupfélagsins var barið niður. Þín eru verkin og þinn er sigurinn fyrst og fremst, sem upplýst er orðið og allir fagna. Án þess að fjölyrða meira um þessa hlið málsins, vil ég af gefnu tilefni skýra þér frá því vandræðaástandi, sem verið er að skapa og það af sjálfstæðism. varðandi tilnefningu framkvæmdarstjóra fyrir bræðsluna hér.

Nú hefur það einkennilega skeð, að tveir sjálfstæðismenn hér á Reyðarfirði hafa sótt um nefnda stöðu Gísli Þórólfsson (eða ég) þegar ístað og Thulin Johansen núna nýverið. Gísli bróðir minn talaði strax og þetta var ákveðið, við Svein bróðir þinn og Sigurð Ágústsson báða í stjórn S.R. þar sem ég og taldi að þetta heyrði fyrst og fremst undir þá, og tóku þeir honum vel. Síðar átti ég tal um þetta við Þorvald Garðar og eins Einar Sigurðsson og bað þá fylgja þessu eftir ef með þyrfti og fannst þeim báðum ekkert sjálfsagðara.

Áður hafði nefndur umsækjandi Thulin Johansen flutt héðan alfarinn frá Reyðarfirði í des.s.l. suður til Reykjavíkur og keypt þar íbúð, hann hugðist ekki lengur nota starfskrafta sína ~~í Reykjavík~~ hér fyrir kaupfélagið.

Þegar Gísli Þ. var fyrir sunnan núna nýverið, til að athuga frekar um þessi mál, frétti hann þar, að Thulin væri að sækja um nefnda stöðu á móti honum (mér) Gísli fór þegar á fund Thulins og innti hann eftir þessu, en hann neitaði því afdráttarlaust, en kvaðst sér hafa verið boðin staðan. (Alltaf sami stóri karlinn, ásama tíma og ég berst, býðst honum.) Tveim til þrem dögum síðar fór Gísli Þ. enn á fund hans í Reykjavík og innti hann eftir því sama, en þá loksins viðurkenndi hann að hafa sótt, en það var einmitt það, sem ég vildi vita.

Ég var sjálfur fyrir löngu hér heima, sem var og á allra vitorði, að ég mundi að sjálfsögðu sækja um nefnda framkvæmdarstjórástöðu og enginn mundi frekar þar til koma en ég af heimamönnum, búinn að segja Tulin frá þessari eðlilegu ákvörðun minni, sem honum líkaði vel, og hann aldrei fyrr né síðar látið mér annað íté, en hann væri farinn héðan, enda fluttur suður.

Nú þykist ég hafa fulla staðfesringu fyrir því, að alþingism. okkar Jónas P. vinni að því, að Thulin fái þetta starf.

Er hægt að atla alþingism. okkar J.P. þann grunnhyggjumann, að ýmynda sér annað en ég, sem manna mest hér, og sem kostaði þúsundum til fyrir, en ég hefði sótt á þetta starf fyrir mig, eða einhvern annan sjálfstæðism. hér.

Ég tel það því enga afsökun fyrir Jónas, þótt hann segi, að ég hafi ekki talað við ~~um~~ hann um þetta, heldur þvert á móti átti hann að tala um þetta við mig, ef hann var með einhvern sérstakan mann í þetta starf, vitandi það að ég er eini fulltrúi flokksins hér í einu og öllu. Ef Thulin hefði sínt þann manndóm í sér, að skýra mér frá þessari fyrirætlun sinni, þá hefði ég að sjálfsögðu athugað, hvort heppilegt teldist, að mæla með því, að hann fengi þessa stöðu.

Ég tel, að slíll vinnubrögð seþ þessi, unnin á slíkum forsendum sem þessum, verði aldrei farsæl fyrir einn eða neinn.

Þar seþ ég veit, að all mikil harka er að færast í þetta mál, þá vil ég að þú vitir hið rétta í þessu, ég tel og æskilegt að Sveinn bróðir þinn, sem raður svo miklu um þetta, fái og að vita hið rétta.

Ég setti mig alls ekki við þessar ódrengilegu vinnuaðferðir, ásamt því sem eg skil ekki að hverju er stefnt. Ég legg því til við þig, að mér verði veitt þessi staða, þótt ekki hafi sótt formlega, ef ske kynni að það gæti leyst vanda stjórnar S.R. varðandi nefnda umsækjendur.

Ef Thulin fær enga sér samboðna atvinnu í Reykjavík og vill endilega flytja austur aftur, þá er laus skrifstofustj. staða einmitt handa honum hjá Áhaldahúsi ríkisins hér á Reyðarfirði, þá stöðu á að vera hægt að útvega honum nú þegar, því hún er laus, og hann þá jafnframt að biðjast afsökunar á þeirri óábyrgu afstöðu, sem hann hefur tekið gegn mér og F flokknum hér, með þessari umsókn sinni.

Eg stend nú að skipulegri baráttu að undirbúningi sveitastjórnsrökostninga hér, sem fram eiga að fara í maí n.k. og þér að segja ~~um~~ skyptir það okkur engu máli hvort Thulin kýs með okkur eða ekki, þar sem hann neitaði að styðja lista okkar sjálfstæðism. hér við síðustu hreppsnefndarkostningar, en þrátt fyrir það unnum við sjálfstæðism. hér sem kunnugt er hinn stærsta sigur, sem um getur í sveitastjórnaðk. hér og miklu síður erum við nú kvíðnir, ef rétt er á málum haldið. Því tel ég mikilvægt að úr þessu verði skorið, sem fyrst.

Ég vanti þess Bjarni minn, að þú hafir þá reynslu af mér, að ég á hverjum tíma skýri frá gangi mála, sem ég frekast og réttast kann, og með það í huga legg ég þetta, sem svo margt annað undir þinn dóm.

Ef stefnir nú sem horfir, sé ég fram á vandræðaástand varðandi framboð okkar sjálfstæðism. í Austurlandskjördæmi við næstu alþingiskostn. enn einu sinni.

Þessu atriði mun ég skýra þér frá síðar, en það sem ég þegar veit, er ekki að undirlagi Einaris Sigurðssonar. Ég hefi í þessu bréfi, skýrt þér frá staðreyndum í stórmálum, sem ég tel og flokksins framgang, að fái ~~um~~ farsælan endi.

Með bestu kveðju, þinn einl.

Harður Benediktsson

ERLING KVAMSØ ^{A/S}
 ISLANDSFORRETNING
 IMPORT - EXPORT
 BEFRAKTNING

TELEPH. 11 115
 — priv. 15 345
 TELEGR. KVAND

CODES:
 A. B. C. 5TH. & 6TH. EDITION
 BOE

BERGEN, NORW.

14 Mars 1962

Her Prime Minister Bjarni Benediktsson
 Reykjavik.

Jeg tillater mig herved høfligst å medele at her i Norge er under emning (tilblivelse, begyndelse) et verk (bok) om pionerer ved Island og Grønland i årene 1880-1930. Det var i dette tidsrum at begynnelsen til torske-fiskerierne og sildefiske ved Nord-Island tok sin egentlige begynnelse. (Pionertiden).

Når jeg er så fri å henvende mig direkte til Dem uten å gå om Deres sendemann i Oslo om støtte (ikke økonomisk) har dette sin grunn i det kjenskap jeg har til Dem, Deres Far hr. Altingsmann Beedikt Sveinsson, Thordur Sveinsson (min avdøde ven) samt mange av mine venner og bekjendte på Island, ikke minst på Akranes.

Boken kommer til å behandle alt vedrørende fiske og fangst i denne tid ved Island og Grønland. Altså lit av en historie med karter og foto etc. Sjosiale forhold økonomi og ikke minst hvordan islenderne så på de nye indvandrede fiskere og skipper?

Som medarbeidere har vi sikret oss Overlærer Martinsen Høyskolen Bergen historie og geografi. Hydrograf Paul Jarto Norske Kartverker Stavanger, direktør Jansen Florø famelie-historie (hans mor var fra Seydisfjord). Videre regner vi med støtte fra Fiskeridirektoratet, Fiskeridepartementet, Fylkesman Schei Sogn og Fjordane (historie). Noregs Sildesalslag etc. Videre Famelien Lund Farsund, som vistnok var den første som sendte ekspedisjoner til Island, Famelinen Wahne Mandal, Falck Stavanger, Stålesen Haugesund (Svigersen til Stålesen er forlags-direktør i Norsk Gyldendal Oslo hr. Harald Greig). Hertil kommer en hel del personer og firmaer som nok skal blitatt med. Statsråd Lemkul herfra Bergen var en av de første som sendte ekspedisjon med landnot til Øst-Fjødene ved Island.

Fortsettelse av skriv av 14 mars 62 til Hr.Prime Minister Bjarni Benediktsson
2.

Desuten har gjennom årenesamlet en del og har kjenskap til en del likesom jeg har vert med ^å laze historie.

Dette er i korthet hvad jeg kan medele idag. Uten støtte fra Island er ikke boken meget verd. Kunde man få Dem å skrive et forord i boken var det meget vunnet . Jeg vil forsøke å få Fvlkesmann Schei å skrive en kor historie om utvandringen herfra til Island. Boken vil selvfølgelig få et begrenset publikum;men er her interesse for boken her i landet og kanskje litt i Danmark og Sverige og Island.

Jeg har nettop fåt medelese om at Captein E.Baldersheim har påtatt sig alt vedrørende Grønland. Det var han som ledet og drev de store helleflyndre-ekspedisjonerne i tyve årene. Han er meget flink og begavet.

Jeg vil ennu engang be om unnskvldning for denne min direkte henvendele,og håper jeg å høre hvad De mener om verkat.

Med hilsen

Erling Kvarnø
Erling Kvarnø

Mrs Edw B Lawson
The Anchorage
1900 Q Street
Washington Dc

With deep ~~barrow~~ sorrow
we have heard about
the death of your husband,
who was such an outstand-
ing representative ~~in his~~
of his country ~~and~~ ⁱⁿ ours
and whom we always
considered to be a close
personal friend We send
send you our heartfelt condolences
and best wishes for the
future

Signature of Bjarni Benediktsson

26.11. 62

Mrs. Edward B. Lawson
The Anchorage
1900 Q Street
Washington D.C.

With deep sorrow we have heard about the death of your husband who was such an outstanding representative of his country in ours and whom we always considered to be a close personal friend We send you our heartfelt condolence and best wishes for the future

Sigríður and Bjarni Benediktsson

16740

Þjóðviljinn. 3. apríl 1962

(Úr Fiskimál eftir Jóhann J. E. Kúld).

Helzt er að skilja að stjórnarherrarnir séu því meðmáltir, að erlendir stóriðjuhöldar verði ~~eignað~~ eigendur slíkrar verksmiðju, en orkuverið eitt í sambandi við slíkar framkvæmdir væru í eigu Íslendinga.

Ýmsar þjóðir, þar á meðal Norðmenn, hafa farið svipaðar leiðir í uppbyggingu stóriðnaðar, en þó aðeins ~~ti~~ til útrýmingar á atvinnuleysi, enda er fjárfesting útlendinga í Noregi hverfandi lítið brot af fjárfestingu ~~kað~~ landsins. Hér er ekki þeirri ástæðu til að dreifa sem var fyrir hendi í Noregi þegar Norðmenn gerðu samning ^{alumíníumhringinn} fyrir fárum árum um byggingu við kanadiska ~~&~~ ^{al}alumíníumverksmiðju í Noregi, sem væri sameiginleg eign Norðmanna og Kanadamanna.

Málið liggur ljóst fyrir

Þegar íslenskur stjórnarherrarnir eru að bjóða útlendingum að stofnsetja hér stóriðnað þá er ekki ~~sa~~ sú ástæða fyrir hendi að slíkt skref þurfi að stíga til að bægja frá dyrum atvinnuleysi. En sú hefur verið ástæðan hjá Norðmönnum þegar þeir hafa leyft erlenda fjárfest-

ingu hjá sér. Hér er ekkert atvinnuleysi nema árstíða-
bundið í sumum sjóplássum úti á landi. Bót á slíku at-
vinnuleysi verður ekki ráðin á þennan hátt, heldur með
allt öðrum ráðum.

Tíminn, fimmtudaginn 29. marz 1962. (Leiðari)

Góðari framundan

Margt bendir til þess, að árið 1962 verði íslenzku efnahagslífi hagstætt ár, eins og síðastl. ár var.

Það verkefni, sem nú er nálægast, þegar við blasir góðari, er að tryggja réttlátari skiptingu hinna vaxandi þjóðartekna og þjóðarauðs.